

Karantén-napló unokáimnak

Amikor ti ezt a naplót olvasni fogjátok, akkor én már eléggé öreg leszek. Matekozunk egy kicsit! Most vagyok 14. Na jó, még nem egészen, de 13 és 14 között, közelebb a 14-hez. Mondjuk 2066-ban már lehetek nagymama, és még kell legalább tíz év ahhoz, hogy olvasni is tudjátok ezt a naplót, az annyi mint 2076. Tehát ott állok, vagy inkább ülök majd közöttetek 70 évesen, és mesélek nektek egy olyan évről, amelyikben a tavasz nem a szokásos vidámságot, örömet, életet hozta, hanem a betegséget és a halált. Akkor majd előveszem ezt a naplót, ez majd segít emlékezni, felidézni azt a bizonyos 2020-as évet.

Nektek mi jut eszetekbe a karantén szóról? Nekem az egyik kedvenc könyvem a Kellemes kanyarót. Képzeljétek, abban le volt írva minden fertőző gyermekbetegség, az összes tünetével együtt, egy-egy vidám történetbe foglalva. A szereplők elkapták a mumpszot, a skarlátot vagy a kanyarót, és az egész családjukkal együtt karantén alá kerültek. Piros cédulát ragasztottak ki az ajtajukra, hogy mindenki tudja, aki oda bemegy, az bent is marad két hétig. Sosem gondoltam volna, hogy egyszer én is átélek egy ilyen karantén-történetet, annak ellenére, hogy minden lehetséges védőoltást megkaptam.

Eddig hajlamos voltam azt hinni, hogy a korábban élt emberek hát izé, szóval butábbak voltak, mint mi. Azért voltak járványok, mert nem voltak jó gyógyszereik, oltóanyagaik, vagy csak egyszerűen kevesebbet tudtak a világról. Vagyis tájékozatlannak is gondoltam őket. Aztán ez megváltozott.

Úgy kezdődött, hogy karácsony táján – most 2019-re ugrottam vissza-, szóval akkortájt aggódni látszottak a szüleim, nagyszüleim. A híradók Kínában készült felvételeket mutattak, ahol maszkos emberek jöttek-mentek az utcákon. Közben magas számokat mondtak fertőzöttekről, és halottakról. Úgy gondoltam, hogy Kína elég messze van ahhoz, hogy minket ne érjen el ez a betegség. Ha jól emlékszem, február végén, március elején már a velünk szomszédos országokban is kezdődtek a megbetegedések. Ekkor új szót tanultam: pandémia. Ez azt jelentette, hogy világjárvány lett a kínai járványból, ami átlépte a kontinensek határait is, és mindenütt felbukkant.

Félni kezdtünk. Emlékszem, az osztályban többen is mondták, hogy utaznának Németországba, Ausztriába. A húgomék iskolájában, - tudjátok, ő Alíz nénikétek – a szülők kérték az igazgatót, hogy ne engedje vissza az osztályba azokat a gyerekeket, akikről biztosan lehet tudni, hogy külföldön voltak mostanában.

Aztán hirtelen felgyorsultak az események. Nem mehettünk iskolába március 16-tól. Ti most mit szólnátok, ha holnaptól hirtelen nem kéne suliba mennetek? Hát igen, mindenki normális esetben ilyen zajosan örülne, mint ahogy ti is itt örömtökből ugrabugráltok. Tudjátok mi jutott akkor eszembe, amikor a tévében meghallottam a hírt? Az egyik kedvenc filmem, az Abigél. A II. Világháború alatt játszódik, és a német megszállás utáni napokban szintén bezárták az iskolákat. A kollégiumból mindenki márciusban hazamehetett, lezárták a tanévet. A filmben is az az ijedt csend fogadta a hírt, ami nálunk is. A filmbeli gyerekek sem örültek cseppet sem, úgy ahogyan én sem. Az ijedtség ott bujkált bennünk. Bennem is. Egy ismeretlen valami támad minket, és nem tudunk védekezni. Pedig nem vagyunk elmaradottak, nem vagyunk képzetlenek. Vannak oltóanyagaink, gyógyszereink, de nem használják. Erre nem.

Aztán szépen kialakult az új rend. Ismét új szavak, fogalmak jöttek, amiket meg kellett tanulnom: határzár, operatív törzs, kijárási korlátozás. Szinte percenként mantrázták a tévében, hogy :”maradj otthon” és „moss kezét”.

Iskolába nem mentünk, de otthonról tanultunk. Internetről megkaptuk a tananyagot, a házi feladatokat. Volt, hogy videochat-en tartottunk órát, így láthattuk a tanárainkat, és az osztálytársainkat is. Kialakítottuk a napirendünket: délelőtt tanulás, délután a leckeírás után irány a kert. Alíz nénikétekkel, Andris, és Dani bácsikáitokkal bringáztunk, szaladgáltunk. Bár inkább ők, mert abban a koromban is sokat számított az az öt-hat év, amivel fiatalabbak voltak nálam.

A család felnőtt tagjainak is átalakult az élete. Anyukám és nagymamám a járvány kezdetétől otthon maradtak, mivel a fogászati rendelők elsőként zártak be. Nem keseredtek el, azt mondták, hogy rengeteg otthoni munkát halmoztak fel az évek alatt, amire a munkájuk mellett nem maradt idejük. Nekiláttak, és napról napra szebb lett a kert, és a ház is. Folyton fertőtlenítenünk kellett és kezet mosni. A Hypo szagát szerintem azóta nem kedvelem.

Így érkezett el a nagyhét. Ekkor már áprilist írtunk. Minden nap több és több fertőzőtről érkezett hír, és egyre többen haltak bele a betegségbe. Templomba sem mehettünk, a misék zárt ajtók mögött folytak. De képzeljétek, több tévécsatorna is közvetített miséket. Mi legtöbbször az Apostol tévét néztük. Sosem fogom elfelejteni a nagypénteki római keresztutat a tomboló járvány miatt félelmetesen kihalt Szent Péter téren. A pápa egyedül, hívek nélkül tartotta a miséket szombaton és vasárnap is a Szent Péter bazilikában. Félelmetes volt. Mintha a középkorban egy pestisjárvány közepén lennénk. Ferenc pápa úgy fogalmazott, hogy ez a magány húsvétja.

Elmúlt az ünnep, ez a nagyon különös húsvét. Lassan megszoktuk, hogy ha kinézünk az ablakon, maszkos és gumikesztyűs embereket látunk. Viszont elcsendesedett a város. A mi utcánkban hétköznap is olyan csend honolt, mint korábban csak vasárnap, vagy a nagyobb ünnepeken. Érezhetően tisztább lett a levegő, napközben is hallottuk a madarak énekét. Valahogy hosszabbak lettek a napok, több mindenre jutott időnk. Nem kellett annyira rohannunk, kevesebbszer hangzottak el a jól ismert szülői felszólítások, a „gyerünk már”, meg a „siess már”. Mintha kevesebbszer hallottam volna a „még mindig nem csináltad meg” kérdést is. Olyan volt, mintha egy addig vidáman pergő filmet lelassítottak volna.

Mit kérdeztél kis unokám? Tavasz szünet volt-e? Volt, de az is olyan furcsa volt. Nem mehettünk kirándulni, minden nap otthon voltunk. Abban különbözött a többi karanténos naptól, hogy nem kaptuk az iskolából az online feladatokat.

Tudjátok mi volt a legrosszabb az egészben? Az, hogy nem tudtuk meddig fog tartani. Nyáron is be leszünk még zárva? Nem mehettünk nyaralni? Szeptemberben mehettünk már iskolába, vagy folytatódik az online oktatás? Mikor mehettünk újra moziba, színházba? Ugyanolyan lesz az életünk, mint korábban? Mikor tudunk újra kezet fogni? Mikor tudjuk megölelni egymást? Mikor nem úgy fogok ránézni a másik emberre, mint lehetséges vírushordozóra?

Képzeljétek, miután elmúlt a járvány sokszor gondoltam arra, ha már az elején tudjuk, hogy augusztusra elmúlik, akkor kibírhatóbb lett volna. Akkor olyan lett volna, mint egy nagyon hosszú nyári szünet, ami tavasszal kezdődött.

Aztán visszaállt minden majdnem olyanra, mint a vírus elleni háború előtt volt. A tavasz újra az újjászületést jelenti, a húsvét a lilában miséző papokat, a hívekkel teli templomokat. De azt a réges-régi halálos tavaszt a világ sosem fogja elfelejteni, ugyanúgy ahogyan én sem, és ahogyan most már ti sem 2076-ban rosszalkodó unokáim!